

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szán,
hová a lap szemléti részé
illető minden közlemény
intézendő.
—
Kéziratok vissza nem adtnak
—
Hirdetések
A kiadóhivatalban vétetnek föl.
Előfizetések elfogadhatnak még
valamennyi könyvkereske-
lésben.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben.
Mindezen helyeken előfizetések is elfogadhatnak.

H u s v é t.

A megváltó ünnepe üli az egész keresztény világ.

Azt mondják: Krisztus fölfeszítettett, kiszenvedett, föltámadott és megváltá bűneitől az emberiséget; ezt mondják a hívők.

De a hitetlenek tábora hangosan kiáltja. Krisztus hiába halt meg, az emberiséget nem váltotta meg bűneitől, mert ma még undokabb vétkektől terhes az, mint volt ennek előtte.

Ne vitassuk, kinek van igaza, a hívőknek-e vagy a hitetleneknek, hanem üljük meg keresztény áhitattal, társadalmi pihenéssel és családi boldogsággal husvétünk ünnepeit.

Mert napjainkban a keresztény egyházi ünnepek nem csupán egyházi ünnepek, hanem egyszersmind, sőt mondhatni, a mi atheista világunkban főként társadalmi és családi ünnepek.

Midőn keresztény egyházunkat megalapították, illetőleg annak mai szervezetét megadták, az ünnepnapok megszabásánál az egyházi szempontok mellett kétségkívül irányadó volt ama humanitási szempont is, hogy a munkában görnyedező emberiségnek biztosítsanak oly szünetnapokat, a melyeken a mindennapi munka terhetől föl szabadulva, tökéletes testi és lelki nyugalomban engedheti át magát a megnyugtató vallásos elmélkedésnek.

Kell bírni a munkásnak pihenőrával is; **kell**, hogy legyenek oly napok az

évben, a midőn a lelketlő munka szünetel s az élet mindennapi terhetől a szellem föl szabadul.

Taposó malomban járunk, saját életünket öröljük mindannyian, a kik a többé-kevésbé tövises életpályákon haladunk s bár rövid időkre is jól esik magunkat e gyötörő munkából kivonniuk.

Kétségtelen dolog, hogy az emberiség folyton előre halad s nekünk és kortársainknak mindegyike bármily kis helyet foglaljon is el a társadalomban, részt vesz abban a munkában, mely az emberiséget előbbre viszi; de mi magunk a haladást alig veszszük észre s úgy vagyunk vele, mint az utas a vonaton, azt hisszük, hogy mi nem haladunk, hogy mi vesztegelünk, s csak a szép vidékek, a nyugalomra intő berkek s a csábító ligetek maradoznak el.

Az élet egy parforce vadászat, melynek peclje a születés s halálja a halál, megpihenés e hájszaban az — ünnepnap.

Meg kell tehát becsüfünk az ünnepet, mert senki sem tudhatja, hogy mikor szólal meg halálire — a vegitelet trombitája.

Munkásainkról.

A berlini munkásértekezlet befejezte munkálatait. Az értekezlet — bár jelentőségét a Bismarck-valság óriási eseménye háttérbe szorította — szép eredményrel működött, a meny nyiban valamennyi előterjesztett kérdésre néve fizyelenre méltó határozatokhoz hozott. E határozatokkal más helyen ismertetjük, e helyütt cél-

szertűnek találjuk a magyar munkásokról mondani el egyet-mást, a mit érdemes elolvasni, kivált a munkás mozgalmak mai korszakában.

Olyan téma ez, melyről senki sem beszél szívesen. Készakarva mondjuk: senki, mert magukat a munkásokat, kiknek e témával foglalkozni érdekükben áll, akkor, mikor a társadalom számbavehető tényezőiről van szó, alig veszik valamibe. Maga a sajtó is — tisztelet a kivételnek — nagyon kimért szavakban emlékszik meg róluk; kivált egyes lapok ugyancsak anarehikus jellegű tulajdonitanak a munkások szerény mozgalmainak.

Mi pedig azt hisszük, hogy talán mégis érdemes volna bővebben foglalkozni ezzel. Nem arrogáljuk magunknak a protektor szerepét. Ha föl szólalunk, abból a meggyőződésből tesszük, hogy ezzel foglalkozni kötelességünk, mert a társadalom ama rétege, mely az ipari és nemzetgazdasági fejlődést, tehát egy ország jólétét s így adóképeségét biztosítani hivatva van és ennek a kötelességének — bármily önmegtartóvalással — eleget is tesz, még sem olyan csekély pont, hogy egyszerűen beleignorálhatóak a nem létező dolgok sorába.

Deák Ferencz kétségkívül nagy és bölcs bafai volt, de azt már ő sem láthatta előre, hogy a szabad iparról szóló törvényjavaslat a tulajdonképeni iparos osztályra nézve — elhamarkodott voltánál fogva — inkább hátrányos, mint előnyös lesz.

S a legnagyobb baj ma is csak az, hogy az ipar fejlesztésére szánt törvényeket kizárólag azok inspirálják, a kik lehetnek ugyan jó politikusok, jogászok, nemzetgazdák és nagyratörő szellemek, de minthogy az iparos-osztály bajait, sauyarugait nem ismerik és ezeket megismerni nincs is alkalmuk, azok jogos és méltányos kívánalmait a parlamentben kellőleg nem tolmácsolhatják.

Az ipar és az iparosok helyzete pedig nem javul, hanem hanyatlak és pedig kétféle okból.

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

A zálog.

Egyszerre csak elesendül mindenki. Vége szakadt a tréfának, vidám nevetésnek, gondolataiba mélyedt mindegyik. Nem az a kiállhatatlan, unalmas esend volt az, mely néha úgy meglepi a társaságot, hogy semmiképen nem képes belőle kivevkezkolni, pedig mindegyik azon töri magát, hogyhat mit is kellene tulajdonkép mondani és — haligat. Míg végre valamelyik ügyvéli: hogy: „Ma igen szép napunk volt, s a társaság minden tagja siet e sikerült véleményyt teljesen a magáéva tenni. Ekkor aztán meteorologus lesz valamennyi. — Nem. Olyanforma esend volt ez, mint a minő a tavaszi alkonyon uralg a taj fölött, midőn a tüzes nap még egyszer körülnéz s aztán eltűnik a hegyek mögött Nema hallgatás, de azért senkinek sem jut észbe a szép természetet unalmasnak tartani. — Ha aztán ilyenkor valaki először szólal meg a társaságbau, rástűtik, hogy szerelmes, még ha jezsuita páter volna is.

Vége van, a kis, négyéves Danika szólalt neg, hogy:
— Játsszant haladszom ládot.

Persze rástűtötték, hogy szerelmes, amint aztán mindenki nevetett, legjobban Danika, s ez oly jól esett az édes mamának.

— Jól van, játszunk haragszom rád”-ot, hisz nagyon jó játék az, csak egy zsebkendő kell hozzá az meg van mindenkinek, még a kis Danika is megmutatta a magáét. Annak a kis zsebkendőnek a lelje alatt sok olyat lehet mondani, a mit másképen nem szabad, s a mit csak ketten értenek. Ha nem hát van itt egy nagy baj. A zálog! Szörnyű dolog ez. Sok baj volt már a világon emiatt, s pláne Magyarországon. Azt a tizenhat szépesi várost is, a melyet még Zsigmond király tett zálogba, csak a Mária Terézia szép szemének köszönhetjük, hogy visszakaptuk. A legtöbb jogász is csak azért bukik meg a vizsgán, mert ha a zálogjogból kérdezik, a „haragszom rád” jut eszébe, aztán a sok szép, tüzes szem s ekkor aztán vége a tudománynak. Mintha a professzorok is tudnak ezt. A kit erővel meg akarnak bukítani, a zálogjogból kérdezik.

— Hogyan fogjuk kiváltani a zálogot? — ez volt a kérdések kérdése. Szabad e a csók, nem szabad-e? Persze, a férfiak szerint szabad, a nők szerint nem. Mit csináljunk, hisz nem disputálhatunk ezen sokat. Nem képviselőház

ez. Az igaz! Szavazzunk; jól van. — [Előkertül a sok ezerura, papiros — mert a szavazás titkos. Egy pillanatig ir mindenki, mikor aztán összeadták a szavazatokat, az a furcsa dolog történt, hogy minden férfi irás azt mondta, hogy nem kell a csók, és minden női irás pedig azt mondta, hogy kell a csók. Volt aztán nevetés, szégyenkezés, a hölgyek szétszaladtak, a kis Danika pedig mindenkit erővel meg akart eszkölni, mert ő nem szavazott. A hölgyek bizonyították is, hogy ők csak a Danikát akarták megcsökölni.

— No, esend legyen, gyermekek, mondok én nektek valamit — szolt az öreg nagypapa — jöjjetek, üljetek körém. Te anyjuk, te pedig ülj ide mellém.

— Régen volt ez, de igaz. Még akkor nyalka legény voltam, anyjukom is szép, fiatal leány volt. Egy nagy társaságban voltunk együtt. Azt vélte valamelyik, hogy játszunk „baragszom rád”-ot, mert e játékot már akkor is ismerték — régi játék ez. Nem is hiszem, hogy a Noe meg a familia nem ezt játszottak volna a bärkában. Ugyan mit is csináltak volna negyven hosszú napig, ha néha nem játszottak volna. Mi is azon vitatkoztunk, hogy szabad-e a csók, nem-e? A férfiak akkor is csökölöztek volna,

Az iparos-tanulók kérdése nincsen szabályozva. Mindenki fölvehet annyi tanulót, a hányat akar és nem ritkán sokkal több a tanuló, mint a segéd — ha egyáltalán van segéd.

Ez az egyik ok. Ebből ered, hogy a képzett iparos-segédék száma rendkívül csekély.

A másik, nagyobb baj az, hogy a még található jobb munkások éppen a kontárók versengése miatt, — mivel ezek a filokszerek is okvetlenül és bármilyen módon élni akarnak — nem részesülnek kellő díjazásban és így szakmájuknak nem élhetnek egész odaadással, sőt a legelső kínálókkal más foglalkozást keresnek.

Az önálló iparosok is napról-napra nehezebb viszonyokba jutnak. Nincs iparos Magyarországon, a ki ne panaszkodik, mert a közterhek folytonosan nagyobbodnak, a keresetmód meg folytonosan sanyarubbá lesz.

A segéd és az iparos egymast vadolják és egyik sem tudja a másikat megnyugtattatni. Pedig ennek egyedüli oka a kontarkodásban rejlik.

Ma lehet valaki rongyszédő, kucepez, szóval olyan ember, a ki soha semmiféle mesterséget nem tanult és holnap lesz belőle „fönök”, a ki egy munkástelep fölött grasszal.

Kell-e ennél nagyobb szatira?

Az ilyen „fönökök” aztán fölvesznek egy rakás tanulatlan fiút és — hogy az ipartörvény szemébe port hinsenek — rövid időre egy egy szakembert is. Egy év múlva „fönök” és fűk egytől-egyig „kifogástalan” szakemberek. Nem is kell aztán már vezető erő; a munka ügy folyik, mint a parancsolat. Legföljebb a szakember pirul az ilyen produktumok láttán.

A valóban képzett iparos-munkás ma két ellenségkel küzd: a kontársággal és a belátást nem ismerő töke lelkiismeretlenségével.

Az egyik nevelésesen öleső bér mellett ajánl rossz munkát a többnyire laikus üzletlajdonosnak, csak hogy éppen nyomorult életet eltenghesse; a másik meg éppen e miatt nem veszi figyelembe a jó szakember jogos kívánalmait, mert — úgy mond — kap ő „öleső munkáerőt” eleget. És így az önzertes munkás mindig csak a legvégsőbbhöz: a sztrajkhoz kénytelen folyamodni; ekkor aztán anarchistának nevezik el, pedig hogy milyen jogot: bebizonyítottak a közelmúltban a bécsi — lovaiknál is igénytelen nebb — lóvasúti kocsisok és nálunk a budapesti cizmadia-segédék.

A tőkétől ilyenformán a munkás nem várhat belátást és jóindulatot, de legalább a törvényhozás ne szolgáltassa ki a munkást a töké egyoldalú szempontjainak.

Ha már a kormány a hazai ipar megvédését és az annak nyújtandó kedvezményeket tűzte ki céljául, gondoljanak a kétségkívül elismerésre méltó akciónál a munkásokra is, mert

a nők nem. Végre is döntött a szavazás. Szavaztunk mi is, mint ti most fiatalok, midőn pedig fölbontottuk a szavazó cédulákat, minden nő csókra szavazott s minden férfi csók ellen, mint ti most.

— Érdekes — vélték a férfiak, de bizony a nők nem találták oly nagyon érdekesnek.

— Az érdekes csak most következik. Tehat minden férfi a csók ellen szavazott, minden nő a csók mellett, de mégis . . . volt egy nő, a ki a férfiakkal és egy férfi, a ki a nőekkel szavazott.

— Ah, ez a nő affektált — veté ellen Etelek, s az egész társaság nevetett, nevetett Etelek rovására, ki csak most vette észre magát.

Mindenki kíváncsi volt e két kivételre. Vizsgálták a két írást, s utóljára is kiszült, hogy biz ez nem volt más, mint . . . én a férfi, s a nő az én kedves feleségem.

És az öreg nagyatya homokon csókolta feleségét. A csók nem volt tüzes és forró, mint a nyári nap heve, de annál kedvesebb; hiszen nem-e inkább szívünkhoz szól a bucsuzó ősi alkony ábrándos napsugara a forró júliusi napnál, mely annyi sok szép virágot hervasztott már el?

M. István.

mit azt hisszük, hogy e kedvezményekből a munkásnak nagyon csekély rész fog jutni.

Rendeztek a tanoucz-ügyet, állítsanak föl szakiskolákat és ezek ne a közoktatásügyi, hanem az ipar és kereskedelemügyi miniszterium hatáskörébe tartozzanak.

Ha ezt az alapot meggyengítettük, bátran nézhetünk a jövő elé. Lesznek képzett, tanult iparosaink. Jó munkás mindig önzertesen követelheti a tisztességes díjazást és a munkaadó nem veszt vele, mert hálá istennek, vagyunk abban a korban, mikor az izlés, a jó és szép iránt való érzék napról-napra fúomul.

És Magyarország büszkén mondhatja egykor, hogy az iparos osztálynál is szellemi tökéje; nincs szüksége Nemzet és Csehországból bevándorolt iparosokra, hogy azok nekünk tudományukból valamit juttassanak.

Lesz Magyarországnak megelégedett, háládatos és a hazáért önmegtartóadásra kész hű nepe, melyre minden alkalommal bizást számíthat.

S. Á.

POLITIKAI HIREK.

Tisza Kálmán és a Janszky-ügy.

A Neue Freie Presse keddi tarcaezékke sok érdekes s egyes részleteiben a nyilvánosság előtt eddig ismeretlen adatokat beszél el Tisza Kálmán volt miniszterelnöknek a Janszky-ügyben való szerepléséről. A többi közt így ír:

„A generalissokkal a „generalis”-nak nem volt szerencséje. A kiállítás ünnepnapjára s a 10 évi miniszteri jubileumra kövekezték az 1886 dik esztendő s ebben az emlékezetes Janszky-affaire. Ma nyugodtan kimondhatjuk, hogy ebben az ügyben hibát követett el mindenki. Andrassy találóan „Verlaupparti”-hoz hasonlította Janszky tabornok megkösoruztatá Buda védőinek sirját. Egy igénytelen újságközlemény ebből mozgalmat csinált. Az országgyűlés ellenzéké fölkarolta az ügyet, még Apponyi Albert gróf is helyes interpellációval lepett föl, s Tisza Kálmán Janszky vezérőrnagy eljárását helytelennek nyilvánította. A felhivatos taviródról Tisza beszédének ügyetlen fordításával tetőzte a bajt. Azt adta a miniszterelnök szájába, hogy Janszky eljárást in cor rekt nek mondta. És az egyetlen szó — miért halgatnók el tovább? — az állam s a hadsereg legfőbb köréit rendkívül föllingerelte. Az elhunytt trónörökös is, Tisza mély tisztelője, teljesen koosternálva volt s tulajdó bszonokadásában egész ellet képviselte a katonai önzert az a föllögását, hogy Janszky tabornok hívjá parájra Tisza miniszterelnököt. Pest és Bécs között repültek a taviratok, Blyand-Reicht gróf hadügyminiszter s Szogyény külügyi osztályonok ep oly hálara méltó mint sikeres tevékenységet fejtettek ki a közvetítésben. De a miniszterelnök tudtanélkül ki ugyszólván fatalisztikus nyugalommal viselte magát. A mikor Tisza beszédének magyar szövege a trónörökös elé került, ő megalalta a helyes fordítást: „Janszky eljárasa nem volt helyén.” Ép oly bizalommal, mint eebb föllepett a tisztí egyenruba vélt megsértője ellen, szószóljára lett most esaszári atyjánál a félreértett miniszterelnöknek; Rudolf trónörökös maga terjesztette az uralkodó elé a képviselőház jegyzőkönyvét. Janszky tabornokot a hadügyminiszter Bécsbe hivta. Janszky maga kijelentette, hogy Tisza szavait nem fogta föl személyes sértésnek, mert nem tulajdonított annak sértő szándékot. A népszerű parancsnoktól tabornokot, Edelsheim Gyulaibárót is Bécsbe hivaták, s a vitez katoná mint megtört ember tért vissza két szemekkel s két ível. Edelsheim penzióba ment, mert Janszky tabornoknak szemrehányásokat tett, míg Janszkyt előléptették hadosztály-parancsnokká s athelyezték Josephstadba. Tisza Kálmán visszavonult Gesztre s hetekig időzött ott anélkül, hogy életjelt adott volna.” — A cikk aztán leírja hosszasan, hogy miként ment föl Tisza megújászdva kiengesztelni a hadurat, kihez előbb öcsesét, Tisza Lajost küldötte mint „az udvari dologban nála jártasabb”-at s utóbb maga is audienciára ment bocsánatot kérni.

Zajos választási akts.

Mohács, ápr. 3.

A mohácsi kerületben ma volt a g. k. szeb kongresszusa küldendő egy világi és egy egyházi képviselő választása. A kerületből 82 igazolt képviselő jelent meg. Okánovits György nagy-

budméri plébanos mint korelőnk 10 órákor fölhivta a választókat a fönnálló szabályok értelmében választási elnök megválasztására. Szavai aig hangzottak el, fölsükelítő lármát kezdeményezett a két Stájevics testvér nehány kortessel, minek folytán a nagy többség órák hosszáig át nem jutott szóhoz.

A két jelölt: Jagics József, mohácsi ügyvéd és Stájevics János, mohácsi kereskedő, szinten megjelentek a választás színhelyén s utóbbi, mikor már kénytelen volt belátni, hogy megválasztatása lehetetlenség, kiadta korteseinek a jelzőt, hogy a varaköz állapottot foglalt többség engedjék már meg az elnök-választást, mire a neki indult kortesek meg vadabul lármáztak s egyre hangzottak, hogy ök elnököt nem választanak. Ez zűrzavar eltartott d. u. 1/2-ig, a mikor a hazafias szellemű Jagics-parti intelligens része kijelentette, hogy ez íleletekben beavatkozást tovább nem tűri s ezt megakadályozandó, fölkérte a közigazgatási hatóságot a rend helyreállítására; a föllépés folytán megjelent a helyszínen Jeszenszky Gyula szolgabíró, ki a választási korelőnk kérelme folytán 4 csendőrt alkalmazott, kiknek legelső sorban kötelességökké tette a Stájevics-parti zajongókat — választási jogosultság hiányában — a választási teremből eltávolítani; minek megtörténte után csakhamar 52 szavazattal 30 ellenében a Jagics-parti Sesits János, siklósi kereskedő, lón választási elnöknek megválasztva.

E választás után a kortesfogásairól híres Stájevics János kijelentette, hogy a jelöltségtől visszazálep s így rendkívül lelkesedés közepette az elnök Jagics Józsefet mint egy hangulag megválasztott kongresszusi képviselőt jelentette ki. Ezután az egyházi képviselő választása következett. A választóknak 3 jelöltje volt és pedig Andrits Radoszláv, mohácsi helyettes esperes-plébanos, Mihálicsics István, kisludai plébanos és Bolyarits Szvetozár, veméndi plébanos. A Jagics-parti Mihálicsics Istvánt támogatta, ki — bár első ízben absolut többséget nem nyert — a második szavazásnál nagy többséggel verte le Bolyarist, megmaradt ellenfelet.

E választással Stájevics János, kortesvezér, megint megmutatta, mint lehet a kedélyeket fölzavarni s hogy terve, t i. a választás megbiúsítása nem következett be, az csak a hazafias szellemű Jagics-parti józan magatartásának tudható be. Csak a minap sikerült neki a félrevezetett közoktatási miniszter által egy, a képviselőházban már interpelláció tárgyát képezett rendelettel a mohácsi esperes választást elhatalasítani; ma ráfenyterja nem sikerült, noha minden jel oda mutatott, hogy e célt eléri. De a választók nagy többsége fölismerete, hogy ha a föllított Stájevics-kortesek íleletekben beavatkozást nem a lehető legnagyobb törvényesség korlátain belül utasítja vissza, hanem követi őket: legszebb autonómikus jogukat nemcsak illuzoriussá, hanem hasznavehetetlenné is teszik.

Válóban jól esett látunk, hogy oly kihívó magatartás után, minőt a Stájevics testvérek tanusítottak, a józan szeb nép megtartotta ama biggadságot, melyet megtartani minden alkotmányos népnek kötelessége legszebb jogának gyakorlása alkalmával.

A választás után a választók a Keresztvendégülönök bankettet tartottak, melynek az a figyelemre méltó jellege volt, hogy a mohács kerület választók tiszta hazafiaságuk elvitázhatlan jelét adták: Lyubovits Mladen a magyar királyra, Linder György képviselőnek a hazafias szeb népre elmondott nagyhatalus fölköszöntőjére — Mihálicsics Istvánra a hazára, a „közös anyára” emeltek poharukat, idéve ez utóbbi tiszta magyar nyelven Vörösmartyt, kijelenté, hogy: „Bölcsöd ez, majdan sirod is, mely apol és eltakar!”

Krónika s.

HIREK.

— (Megyei közgyűlés.) Baranyavár-megye törvényhatósága április hó 14-én délelőtt 10 órákor évnegyedes rendes közgyűlést tart. A tárgysorozatból kiemeljük a következő pontokat: Alispáni évnegyedes jelentés. Gróf Szapary miniszterelnök értesítő levele az új miniszterium megalakításáról. Belligyminiszterium rendelete az arvaszéki és péntári szemelzett szaporításának megengedéséről, s ennek folytán egy arvaszéki ülőnek megválasztása, és egy péntári segédútszövész megválasztása. Bethlen

Andras gróf értesítő-levelé földmívelésügyi miniszterre fel legkegyelmesebb kinevezetéséről. Belügyminiszterium rendelete a vármegye púztarabban kezelt némely alapok egyesítéséről. Állandó választmány jelentése. Egy harmadik allegyöző állás rendszeresítéséről. Egy vármegyei árvaaház felállításáról. A házi pénztár 1889. évről szerkesztett számadása. A közmunkaalap 1889. évről szerkesztett számadása. A kompok és vamos hidakra vonatkozó szabályrendelet. Eb tartási szabályrendelet. A bicserdi körjegyzőség eddigi szövetkezetének szétválásztása ügyében indított eljárásról. Himniföltásnál kizárólag állati nyirk alkalmazása. A gyampéztári túlfedezetből 50000 frtnak a gyampéztári tartalékalapba való utalványozása. Galamb Gyula főpéntarnok nyugdíjazása iránti kérvénye. Nagyajtay Antal főlevéltárnok nyugdíjaztatása iránti kérvénye. A baranyamegyei hadastábornok segélyző egyletének a vármegye cizmerével ellátott érem viselése engedélyezése iránti kérvénye. Igazolól választmány jelentése a február hóban megejett pótválasztásokról. Küldöttségi jelentés tiszti előfogadók biztosítása tárgyában alkotandó szabályrendeletéről. Még föl nem esküdt tiszteletbeli tisztviselők esküvételére.

— **(Smekál Manó. †)** Soha katona halála meg oly általános részvétet nem keltett Pécsset, mint Smekál Manó ezredesnek, a mi háziéredünk parancsnokának a rövid egy hete előtt, de elfogadhatatlan elhunyt. A pécsi polgári hatóság soha még meg nem gyászolt katonát oly igaz szívből erédő külsőgekkel, mint teszi ezt most a Smekál holttestével. A városzhaz tornyán fekete lobogó leng; ha egyébként nem tudnók, onnét is meg kellene tudnunk azt a leverő hirt, hogy Smekál Manó ezredes, az a paratlan polgár-katona, a polgárság és katonaság között elődje által föl-kavart ellenségeskedésnek elismítője — nincs többé. Par hete szabadságra ment, hogy meggyengült erejét a pihenés helyreállítsa; egy hét tel elszól vissza is érkezett, de a pihenés — úgy látszik — nem hozta meg a várt üdülést. Pár napi fölött után ágyba fektét a szálas ember s nyomban rá a legaggasztóbb hírek érkeztek a beteg ágya mellől. A legkiválóbb pécsi orvosok jártak hozzá, de a javulással egyik sem bízott, lehívták Tiroch bécsi főttörzsvost is, segíteni már az sem tudott. A kínos betegség — mely ugyanaz volt, mint a mely Andrást döntötte sírba — menthetlenül vitte a derek embert a koporsó felé. Voltak nagy fájdalomt közti egyes nyugodtabb perzei, a mikor köny nyebbülés enyhítő hatása alatt kipihente magát egy pillanatra, hogy aztán újabb egy órá szünetdel szolgálja meg azt az egy pillanatnyi könnyebbülést. Csütörtökön már elvesztette eszméletét s nem ismerte meg szeretett nejét sem, ki folyton a legodaadóbban ápolta szenvedő hitvesét. A mi csak napok és órák kérdése volt az péntekre virradó éjjel 2 órákor megtörtént. A rövid idő alatt és sokat szenvedett fájdalom megszűnt — örökre. — Smekál Manó született 1833-ban december 24-én Olmütben; illetőségi helye Budapest. 1848-ban lépett katonai szolgálta mint hadapród. Először a műszaki csapatnál szolgált, a hol az őrnagy rangig vitte föl, majd átletett a gyalogsághoz s a 43-ik ezredhez osztottt be s részt vett az 1866-iki hadjáratban. 1887. november 1-én ezredesi rangot nyert s mint ilyen 1888. április 13-án helyeztetett át Banjalukából Pécsre az 52-ik gy. ezredhez. Itt Pécsset már első föllepésével megnyerte a polgárság vonalmát; szívesen és előkevény modora, barátságos közeledése csakhamar eloszlatta azt a borut, melyet elődje vont a polgárság homlokára és rövid idő alatt sikerült is neki úgy a katonaság ellen fölbőlzött közönséget kibékíteni, mint a katonatisztikar tagjait meggyőzni afelől, hogy a polgárság nem aféle lenézni való rabszolgasapatt, hanem tisztelni való hatalom, melynek a katonaság szövetséges társa. Kinek ne lenne emlékezetében az 1889. évi újév napja, midőn a város törvényhatóságának küldöttsége a főispán vezetése alatt Smekál ezredesnél is tisztegett — amit ugyancsak kevés elődjének tett meg, de oly szívesen, oly igaz tiszteletből egynek sem s a szabadelvű gondolkodásu ezredes ezekkel a szavakkal köszönte meg a tisztelők üdvözlését: „Főtörkevésem az, hogy a polgárság és a katonatisztikar között már-már lazulni kezdő egyetértést föntartsam, a mi nem is ütökzik itt nagy nehézségekbe, mert Pécsvárosra mindig a legkedve-

sebb hírből állott a katonatisztikar előtt s csak az utóbbi időkben merültek föl sajnos sürölódások, melyeknek oka — szerintem — algha a polgárság volt. Örömmel jöttem önk közé, mert éreztem magamban a tehetőséget arra, hogy a jó viszonyt helyre tudom állítani. S a mi előtte senkinek sem vagy csak részben, az neki teljesen sikerült; a két elem közt a szíves viszonyt mindezt ideig, háborítatlanul megteremttem. Hogy koporsója becsukódásával nem zárta e ennek a sikernek a titkát is magához — azt majd megmutatja a jövő. Anyit keserű tapasztalással elmondhatunk, hogy a jóméberieinknek ezt a fajfajtát mindig a halál ragadta el fölünk, a velük ellenlábos ellenségeinktől pedig előléptetés által szabadultunk meg. Smekál emléke iránt való kegyeletből a város és a nemzeti kaszinó, melynek tagja is volt, gyászlobogót tűzött ki, a város és a kaszinó koszorúkat küldenek az elhunyt koporsójára és részvétirátot intéznek a bánatos özvegyhez. Temetése nem Pécsset, hanem Budapestet megvege, s ez okból szombaton délután 6 órákor előzetes beszentelés után kísérik a koporsóját a pályaházhoz, a honnét vasuton szállítják föl a fővárosba s ott a családi sírboltba teszik örök nyugalomra.

— **(Orvosnövendék - önkénteseink.)** Könnyű dolog volt eddig azoknak a katonai szolgálat, kik mint orvosnövendékek tettek eleget hadkötelezettségüknek. Az egyévi önkéntességi idő alatt is tisztán szakmájukba vágó dolgokat kellett végezniök, míg a fegyveres szolgálatot csak amúgy hírből, a puskát látásból ismerték. Mindez megváltozott az új véderőtörvény életbe léptetése által, mely részüköl is hat hónapi fegyveres szolgálatot kíván meg. Ennek következtében a helybeli illetőségi orvosnövendékek fölűtták kedden egyenruhájukat, hogy megkezdhesék velök a kiképzési műveletet. Az imig Pécsset berukkolt önkéntesek a következők: Blau Adolf, Klombauer István, Löwinger Béla, Paunz Márk, Schmidt Antal és Wohl Izidor a pesti egyetemről, Nemeth József a bécsi egyetemről.

— **(Munkások védelme.)** A berlini munkásvédelmi kongresszus befejezett s határozataiból érdemesek a fölemítésre a vasárnapi munkaszünetre, a gyermekek, az ifjak és nők munkájára vonatkozó. A vasárnapi munkaszünetet őhajtanodok mondták ki az értekezlet úgy a pártfogott munkásokra mint valamennyi ipari munkásra nevezve. Kivételre engedélyezhetők: azokra az üzemekre nevezve, melyek a munka folytonosságát technikai okokból igényelik, vagy melyek a közönség részére oly fogyasztási cikket szolgáltatnak, melyeknek előállításra naponként kívántak; továbbá amaz üzemekre nevezve, melyek természetüknél fogva csakis bizonyos évszakokban folytathatók, vagy a melyek a természeti erők használatától függenek — őhajtanodó azonban, hogy meg emez üzemeknél is a munkások minden második vasárnapon szabadok legyenek. Őhajtanodó, hogy a kivételek, lehető egyöntettség szempontjából, az érdeklét államok által közösen és egyetértőleg állapítsanak meg. A gyermekek a gyári munkából 12 év előtt kizárassanak s előbb a közoktatási szabályoknak eleget tegyenek. Tizenkét éves koruktól betöltött 14 éves korukig sem éjjel, sem vasárnap ne foglalkoztassanak, tényleges munkájuk naponta 6 óránál tovább ne tartson és legalább másfélórát szünetek által szakítsák félbe. A gyermekek az egészségre ártalmas vagy veszélyes foglalkozásokból vagy teljesen kizárassanak, vagy ilyeneknél csakis bizonyos megszorításokkal alkalmazhatassanak. Munkás ifjak a 14—16 éves korukban sem éjjel, sem vasárnap ne foglalkoztassanak, tényleges munkájuk 10 órára túl ne terjedjen s ez is másfélórát szünetek által szakítsák félbe. A női munkások 16 éven túl a gyári üzemben sem éjjel, sem vasárnap ne foglalkoztassanak, tényleges munkaidejük a napi 11 órára túl ne haladja; a nőszemélyek szülés után négy hétig gyári munkára ne alkalmazhatassanak. A konferencia határozatainak elfogadása a résztvett államok kormányainak van föntartva.

— **(Az iparosinások munkakiállítására)** ma — szombaton — délelött nyílik

meg a belvárosi népiszkola helyiségeiben. A törvény által kötelezőnek mondott munkakiállításra csak kevés iparostanuló vett részt, a mi egyrészt az iparostanulók alkatosságán mul, melylyel a törvény rendelkezését mibe sem veve inasainak a kiállítási munka elvégzésére sem idős, sem anyagot nem adtak, sőt egyesek határozottan megtiltották az inasoknak a külön munkát; másrészt az volt az oka, hogy egyes iparaguknál a husvétii ünnepekre oly sok munka halmozódott össze, hogy a nyak és munkák elvégzésére mellett időt sem furbetettek saját remekelésükhöz. Ez utóbbi körülményen azonban szinten könnyen segíthettek volna a mesterek, ha a jószándék meg lett volna náluk. Az ipariszkolai bizottság — hisztük — fog módot találni arra, hogy a makacsokdó iparosokat a törvény tiszteletére szorítsa. Ha az iparosok érdekeiről van szó, ott tudnak nagy hargon perorálni s törvényt idézni, de a jövő iparosainak érdekébe — mi első sorban szinten csak az ő érdekük — mit sem akarnak tudni a létező törvényről. A kiállítás egyébként így is csinos képet nyújt az inasok előrehaladásáról. Különösen szép munkákkal vannak képviselve a lakatos, asztalos és rézműves szakok. Kiállított 160 inas mintegy 220 darab tárgyat. A kiállítás 3 napon át minden díj nélkül megtekinthető. Az ünneplésy berekesztés és jutalomosztás a hó 7-én, vagyis husvétihétfőn d. e. 11 órákor lesz. A közönség díj nélkül látogathatja a kiállítást.

— **(Halálozás.)** Weisz Jakabné, szül. Krausz Karolina e hó 2-án 56 éves korában elhunyt Pécsset (Ferenchez-utca 20. sz.)

— **(A szintársulat Pécsre jövele)** felől sokan fordultak szerkesztőségünkhez kérdéseikkel, melyekre Somogyitól s tárgyba hozzánk érkezett levél után azt válaszolhatjuk, hogy Somogyi tartsulatával Sopronból Győrbe ment, a hol mindaddig marad, míg az időjárás kedvezőbbre nem válik. Ha az időváltozás mihamarabb bekövetkezik, úgy valószínűleg e hó közepén, ellenkezőleg csak e hó végén randul le hozzánk. Egyébként jöveletét idejkorán tudatni fogja velünk.

— **(Az ipartestület kögyülése.)** A pécsi ipartestület vasárnap délelött tartotta évi kögyülést a városzhaz kögyülési termében. A gyűlés az alapszabályokat módosította és elhatározta, hogy egyes speciális iparágak érdekében megvédése szempontjából külön szakosztályokat fog föllállítani. A bádgosok fölszólalását a drótostótok házálása ellen a kögyülést magáéva tette s fölterjesztés fog tétetni az iránt, hogy a drótostótok ezentúl a kész bádgedények elárúsításától eltiltassanak. A számadások rendben találtak s a költségvetés elfogadott. Az előjáróság választás utján újból a következő tagokból állítottott össze: Elnök: K emling Károly kárpitos. Előjárósági tagok: Beck Gyula, kalapos. Csukás Zoltán, bádgos. Errett Kálmán, timár. Hartl Ferenecz, mézeskalács Holly Mihály, stító. Kovácsy Antal, szíjgyártó. Krautzszak Ferenecz, kovács. Lauber Mihály cipész. Pfeifer József, építész. Piacesk Károly, kőfaragó. Piribauer Janos, stító. Ratkovics Ferenecz, mézszáros. Rausch József, cizmadia. Reisch Janos, cipész. Réder Károly, szabó. Schmelzer Ferenecz, hentes. Schwarz Gyula, lakatos. Welleidits Lajos, kádár. Szármvők: Bóhm Manó, könyvkötő. König Károly, rézöntő. Meiszner Imre, ruhafestő.

— **(A kereskedő ifjak egyletének kögyülése.)** A „Pécsi kereskedelmi önképző és betegegyelőző-egylet” április 13-án d. u. 3 órákor tartja 15-ik rendes kögyülést, melyen egyszersmind a tisztikart s a választmányt is újra választják a folyó évre.

— **(A hús árának fölemelése.)** Bámulatos az a korlátlan hatalom, melylyel a mézszárosok a közönség zsebe fölött önkényesen uralkodnak. Április elsőjén — minden áprilisi trefa nélkül — a marhahúsok már amúgy is magas árát 44 krajczárról 48 krajczárra emelték föl, a mi nem kis riadalmat okozott a köztélen körében. S ha már ilyen áremelésre szorultnak a mézszárosok abból az indokból, hogy a marha ára emelkedett, úgy legalább tennének különbséget a hús minőségére szerint az árakban is. Mert nem mindegy az, hogy a silányabb húsok is ugyanaz az ára, a mi a jó húsok, melyet rendszeren a nagyban vásárló vendéglők kapkodnak el, míg a nagyközönség — mely együtt véve mégis csak nagyobb tömegű bevá-

sárló, mint azok a kiváltságos vendéglősök — ugyanazért az arért a silány hússal kénytelen megelégedni. E tárgyra még visszatérünk.

— **(Tartalékosok tavaszi bevonnása.)** A közös hadsereg tartalékosainak egy része e hó 28-ára hivatott be fegyvergyakorlata, a miről szóló hivatalos behívókat most küldi szét a város katonai nyilvántartó hivatala.

— **(Szerelmi dráma.)** A baranyamegyei Hidvég községben Vasziló közelében Klein Antal ottani gazdag bérő és kereskedő Roza nevű husz éves leánya, hétfőn delután, míg szülei a szomszéd községbe mentek, fosztoroddattal megmérgezte magát s mire azok visszatértek, már csak leányuk holttestére akadáltak. A szerencsés leány egy néhány sort hagyott hátra e szavakkal: „Meghaltam, mert nem lehettem az övé.” Klein Róza apjának huszöt éves kasznárjába volt szerelmes. A fiatal ember viszonzta a leány érzelmeit, de a házasságra a vallaskülönbség miatt még csak gondolni sem lehetett. Ez a mostoha körülmény kergette a fiatal szép leányt a halálba. Az eset az egész környéken, hol az ügyilkos leányt igen jól ismerték, a legnagyobb töltunést keltette.

— **(Városi bizottsági tagok igazolása.)** A városi bizottsági tagok választása ellen — mely most nem rég ejtetett meg — semmiféle felszólalás nem történt s így az igazoló bizottság csütörtökön tartott ülésen az összes most megválasztott bizottsági tagokat igazolta.

— **(Új katonai érdemelek.)** Ötölése a király két új katonai érdemleket hozott be. Az egyik a katonai érdemérem, a másik a katonai szolgálati jelvény. — A katonai érdeméremet a fegyveres erő mindama tagjai kapják, a kik a háborúban teljesített kiváló szolgálatokért ő felsége dícsérelésére méltónak tartja, vagy a béke idején teljesített szolgálatokért ő felsége megelégedését kiérdemelték, a mi a hadsereg rendeltetési lapjában közzététetik és az illető miniszterium által személyre szóló dekrétumban tudomásra hozatik. Ez az érdemjel egy aranyozott bronzérem, előlapján ő felsége arczképével és címzével, hátsó lapján bábér- és cserkoszoru között ez a felírás olvasható: Signum laudis. A katonai érdemleket különböző szalagokon a bal mellen viselik, a hadi érem előtt, meg pedig: háborúban nyert dícsérelés elismerésért a tabornokok, (admirálisok) törzstisztek és főtisztek a katonai érdemkereszt részére előírt szalagon; a katonaság kötelekében nem tartozó egy rangosztályba sorozott 3-75 centiméter széles piros selyemszalagon. A békeben teljesített szolgálatokért nyert személyek megelégedés elismeréséért a fegyveres erő összes egy rangosztályba sorozott személyei piros selyemszalagon viselik. A háborúban és békeben nyert katonai érdemlecek egymás mellett viselhetők, mégis az előbbi az első helyen. Az érdemleket a közös hadügyminiszter szerzi be, a kitől a honvédelmi miniszter a költségek megtérítése mellett veszi át a maga szükségletét. A katonai érdemleket elvesztik mindazokban az esetekben, melyekben bírói ítélet következtében minden más érdemjelét megfosztatik az illető. Halál esetén az érdemjel az örökösök tulajdona. — A katonai szolgálati jelvény statutuáiból kiemeljük a következőket: A legénység számára való katonai szolgálati jelvénynek két osztálya van, meg pedig 12 évi szolgálatért másodosztályú jelvény, 24 évi szolgálatért elsőosztályú jelvény. A tisztek szolgálati jelvényének három osztálya van, meg pedig 25 évi, 40 évi és 50 évi szolgálatért. A legénység és a tisztek harmadosztályú jelvényei keresztetek, bronzból. A legénységi elsőosztályú és a tiszti harmadosztályú keresztetek közepe ezüstből van. A tisztek másodosztályú katonai szolgálati jelvények keresztje szintén bronzból való, csak hogy a peremén belül a gyöngysor helyett tekete sáv van, közepe pedig aranyból. A tisztek első osztályú keresztje olyan, mint a másodosztályú, csak hogy aranyozott ezüstből van, fölötté pedig egy aranyozott korona. A katonai szolgálati jelvény sárga tekete szalagon a bal mellen viselendő. Elveszté a jelvényt, a kit megfosztanak tiszti rangjától szökés miatt, végül a kit bármely büntényért súlyos bürtötre (fegyházra) vagy meg nagyobb büntetésre ítélik. Az elvesztő szolgálati jelvények beszolgáltatandók.

— **(Talált pénz.)** Kedden reggel a Nepomuk utcában a Nowotarsky ház előtt pár forintnyú pénzösszeg találatot. A pénz tulajdonosa a kapitányi hivatalnál átvetheti.

— **(Le az álarczczal!)** Ezzel a hangzatos címzettel jelent meg Vajay István pécs-egyházmegyei bizottság elnökétől egy röpirat, melyet „A szemérmelenti meghurcolt igazság és a kegyetlenül megkínzott jog szempöletén, tiszta szellemének” írt és ajánlott 20 kr. bolti arért. A röpirat két részben a nemrég lefolyt megyei bizottsági tagválasztásból kifolyó pótválasztás alkalmával és után Raac-Petrén történtek tárgyalja, az első részben tisztán a rácz-petrei választási aktust írva le, — természetesen a saját személvégén keresztül nézve — a második rész azonban durván neki rótt Vardy Ferenczek, a „Pécsi Figyelő” akkori szerkesztőjének s egyben a fiatalember szelebrudiságával, minden érett megtöflös nélkül vagdalkozik jobbra balra, helyi sajtorra, fővárosi sajtorra, Vardy őseire s minderre, a mi kiforratlan fantaziazajban eléje került. Mert hogy ez a jobb sorsra érdemes fiatal kaplan fantaszt, azt minden sora mutatja. A rácz-petrei megyei pótválasztásról lefolytakról nem szóhatunk, mert — bár e lap, más szerkesztő alatt, annak idején foglalkoztunk is vele — a jelenlegi szerkesztő a múltja nem nyúl vissza; anyú látszik az elfogulatlanul ítélt személvégét, hogy ott történt valami, de eredményben semmi. Ha a rácz-petrei választás, a kiküldött szolgabíró megfeszített korteskedése és általános esnyéji folytan a választók többségének akaratára eleredében maskép dönt volna el, tehát a választás eredménye nem lett volna a választó polgárok szabadválasztási jogának tiszta és sértetlen kinyomata; hanem pressió folytan olyan választást volna meg, kit a polgárok többsége nem akart; meg akkor sincs szükség erre a melverdősö extazisra, hanem az ember egyszerűen és egész nyugodtan a választás megsemmisítését kéri és követeli, hiteles argumentumokkal bizonyítván, hogy a választás törvény szerinti érvénytelen. De nem úgy áll a dolog, hanem úgy, hogy minden kortesfogás daczara is a választók akaratára jutott érvényre és Vajay — a röpirat írója — lón megválasztva megyei biz. tagnak. Hat ezért nem kérte a választás megsemmisítését. A győztesnek pedig legyen elgötétel a győzelem s a mind-n választásnál megengedett korteskedést nem illik üldözni. Igaz, hogy egy szolgabíró-kortes közvérszélyes, de hat akkor kérjek ellene a fegyelmi eljárást. E helyett előbb a „Pécsi Figyelő”-hoz rohan a kaplan, majd ezt a röpiratot adja ki, s olyan demagog haugon szavai és olyan fontkodással döngeti a mellét, mintha legalább is királyválasztás volna és nem egy szerény igényű fiatal kapláunak pótválasztás útján való megválasztása meg szerényebb megyei bizottsági tagga, a ki egymaga abban a nagy gyűlésben olyan igénytelen pantooska, hogy a szuszszauát sem veszik észre, a többséggel együtt pedig szintén nem számít. Ezért ekkora hübő? No de hát a pantooska észre akarja magát vétetni, a gyerek is sivit, a mikor azt látja, hogy vele nem akarnak foglalkozni. A lapunk volt szerkesztőjére szórt pszichológusok — önértzes emberek ítélete szerint — önmaguktól is lehullanak, de ilyen exaltált feltől — a ki valami nagy publicistának képzeli magát, mert a „Magyar Állam”-nak írkal s a ki nagy garral jósogatja magáról, hogy az ő tolla még hatalom lesz, vagy a ki az egész fővárosi és vidéki sajtót zsoldos hadnak, munkasait pedig e had pokoli esatlósainak mondja — komolyan föl sem vehetők. Az egész röpirat egy hűresögös, tapasztalatlan, de — meg kell adni — jó svadaju fiatal demagog ideges berzenkedése, a minék méltó betetőzése a következő passzus: „Eljön majd az idő, sőt már közel is van, mikor édes hazánk minden egyes egyházmegyejében munkára fognak szólítatni a központ tollforgatási képességet rendületlen bátorsággal egyesítő jelesebb férfiak, kik a vidék közházezaival egyesülve, olyan rendületlen sajtóhatalmat fognak képviselni, melyiely képtelen lesz versenyezni a sataui hatalom zsoldos tabora.” — Egyébként ajánljuk ezt a fiatal Gigást a megyés püspök figyelmébe, mert lehetetlen az, hogy ilyen ujjanc az egész tisztes megyei papság nevében ilyen szellemi erőgyakorlatokat produkálhasson, a miibe végtére is bele kell szakadnia.

KÖZGAZDASÁG.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara évi jelentése.

(Folytatás.)

A kamara gyakran jön azon helyzetbe, hogy valamely iparos czikk hazai beszerzési forrásai után tudakozódnak iródájában. A hazai termékek beszerzési forrásairól egyetlen hasznavehető czimkönyvünk sincs, annál több osztrak ilyen könyv forog nálunk közkezen.

Egy ily czimkönyvnek a kamarák közreműködésével való kiadása képez egy oly sürgős és nagyfontosságú kérdést, mely igényt tartthat arra, hogy egy Nagymelőségod által legközelebbre egybehívandó kamarai enquette annak megoldásával behatóan és komolyan foglalkozzék.

A czimkönyv ügyénél nem kevésbé fontos a hírlapi hirdetések ügye is. A legutóbbi kamarai egyetemes ülésen felvetették ugyan már e kérdést, de nem alhatjuk meg, hogy ezáltal is kimerítőbben ne foglalkozzunk azzal. Ausztriában a hírlap-hirdetési bélyegdíjat 1874-ben törölték el s azóta ott a hírlapi hirdetés nagy terjedelmet öltött. A legkisebb vidéki hírlap bőven hoz hirdetéseket, melyeknek tulajdon részében az ipar termékei ajánlatnak, ismertettek. A hírlapi hirdetés nemcsak az illető ország termékeinek fogyasztását hanem az általános gazdasági forgalmat is emeli. Anglia, Franciaország, Belgium, Svájc iparának megismesodasában a hírlapi hirdetések nagy része van. Nálunk a hírlapi hirdetés 30 k. bélyegdíj mellett nem tud fejlődni s csak azok hirdetnek, kik arra esztről-esztre kényszerítettek vannak, vagy — tisztelet a csekély kiveteleknek — a közönség jóhiszeműségét igyekeznek kiaknázni nagy haug reklamákkal s olyan czikkeket hirdetnek, melyeknek az azok realis értékelv aranyban nem áll. Csak a szedelő reklámok bírjak el a hirdetési bélyegdíjat. S ha végig nézünk lapjaink hirdetési rovatain, ezekben általában és túnyomóan csakis ilyféle hirdetések találunk. A megadótzatának e nemé már csak azért is irrationalis, mert pl. egy bankház valamely papirgyézési felhívásának hirdetéséért, melynek révén sazezreket nyerhet, épen úgy csak 30 k. fizet hirdetési bélyegdíj fejében, mint valamely szegény czipész, ki pl. üzletihibiségének változtatását hirdeti. Továbbá az adó e nemével az állam nem valami már szerzett tiszta jövedelemből veszi ki részét, hanem a törekvést a jövedelemhez, keresethez jutni — adóztatja meg. Ha az illető a hirdetéssel célzt nem ért, hiába adóztott, ha pedig a hirdetés útján üzletének forgalma emelkedik, akkor adója ugy is felemeltek s így kétszeresen róvatik meg adóval. Javaslunk tehát, hogy a hírlapi hirdetési bélyegdíj töröltessek el, de nehogy ezzel a külföldről való, a hazai fogyasztó közönségnek megnyerésére közzétett hirdetemlékek még nagyobb tömegben szerepeljenek lapjainkban s nehogy az államkincstár a hírlapi hirdetési bélyegdíj címzű évenként által bevett 125000 forint egészen elveszítse — a külföldi hirdetések után e bélyegdíj nemcsak föntartandó hanem fölelemelendő lenne. Indokoljuk e javaslatunkat még azzal is, hogy míg milliókat költünk iskolákra, oktatási célokra, addig praecinenter a nagy közönség oktatásán, művelésén munkálkodás s amugy is mostoha viszonyokkal küzdő hazai sajtóinak existenciáját a szóban levő bélyegdíjjal közvetlen bar, de kétségkívül jelentékenyen megnöveljük.

Kereskedelmi és iparkamara.

A kereskedelmi és ipari haladásnak leglényegesebb feltétele, a kereskedelmi és iparkamara kiellégítően javul. A mesterek, a mint eleintén ellenszenvenl fogadtak az 1881. évi iparörvény által szabályozott iparkamara, úgy lassan-lassan már kibékültek azzal. Tanácsnak az iskolától való szándékos visszataratása miatt a kamarai kerülésben csak nagyon csekély számu esetekekben szabattott ki büntetés. A mulasztott tanórak száma az előttnk fekvő iskolai értesítések szerint évről-évre jelentékenyen csökken.

Az eredményes tanítást nagyban nehezíti ez, hogy a hanyag, ránkonzalankodó tanulókat a nagymelőségú miniszterium rendelete követ-

kezében nem leh. t. ezzel mutatni, hogy a felszabaduláshoz szükséges bizonyítványa egy bizonyos ideig visszatartassék s ezzel ő a további iskolálatgatásra szorítotték.

Az alsófokú iparos tanonciskolák fentartási költségének fedezése csekély kivétellel nagyon nehezesen megy. Sok helyen, hogy a községek a maskülönb. rajuk eső terhet leg-alabb részben magukról elhárítsák, a tanoncokat sokszor jelentékeny taudij fizetésére kötelezik. A tandij kérdésének tisztázása cgető szükség. Nagyon gyakran hallunk panaszt a miatt, hogy a tanoncok nagy része a legszükségesebb tanszerekkel sines ellátva. Eleintén a kamara egyik-másik tanonciskola fentartási költségéhez kisebb-nagyobb összeggel járult, utóbb azonban a segélyért folyamodott iskolák száma annyira szaporodott, hogy valamennyinek kérelme teljesítéséhez a kamara összes évi bevétele sem lett volna elég. Ezen segélyezést tehát beszüntettük s helyette anyagi tehetségünk-ből képest szegény tanoncoknak tanszerekkel való ellátása céljából juttatunk egyik-másik iskolának évről-évre kisebb nagyobb összeget.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. A. Az elbeszélést még csak átolvadni sem értünk rá. Talán a husvétii ünnepek alatt arra is került sor. Az eddigienél is több türelmet kérünk.

„Ti boldog kis madárkák.“ A gondolat fölöttébb kedves, de így a hogy van, nem elég még egy rajz keretébe sem, inkább beleillenek egy kétstrófas költemény alagondolatának, mely az utolsó sor pontját képezhetné. A bajos fülöbajtás előtt hosszadalmasan elnyújtott mese nagyon mindennapi.

Gabonák árjegyzék

Pécs sz. várószobán 1890. évi április hó 4-én tartott határozatról.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza	őszi	8	frt 10	7	frt 90
	tavaszi	—	—	—	—
	uj	—	—	—	—
Kétszere	ó	7	frt 70	7	frt 30
	uj	—	—	—	—
Rozsa	ó	7	frt 60	7	frt 20
	uj	—	—	—	—
Arpa	őszi	6	frt 70	6	frt 50
	tavaszi	—	—	—	—
	uj	—	—	—	—
Zsai	őszi	7	frt 80	7	frt 50
	tavaszi	—	—	—	—
	uj	—	—	—	—
Bukkony	széna	—	—	—	—
Repeze	—	—	—	—	—
Kukoricza	ó	5	frt 40	5	frt 20
	uj	—	—	—	—
Széna	ó	2	frt 80	2	frt 30
	uj	—	—	—	—
Szalma	—	2	frt 30	2	frt —

Kínálat: gyenge (mintegy 200 gabonakoosi volt a piacon.)

Laptulajdonos: **NAGY FERENCZ.** Felelős szerkesztő: **HAKSCH LAJOS.**

Egy teljesen jó karban lévő, bécsi gyártmányu, márványlap-pal ellátott

billárd-asztal

(preferance)

eladó.

Hol?

Megmondja a kiadóhivatal.

Gyógyszerész-gyakornokul

elfogadtatik egy 6 gymnáziumi osztályt végzett, jó családból való fiatal ember. — A feltételek megtudhatók Mandák Gyula Sándor gyógyszerésznél Sásdon.

Kevés haszon, nagy forgalom!

FLEISCHMANN FERENCZ

tisztellettjesen értesiti a t. cz. közönséget miszerint **Pécsett, Király-utca, „Hattyu“-épületben**

divat- és vászonáru-üzletet

nyitott.

Tekintve sok éven át több jelentékenyebb házakban szerzett tapasztalatait, valamint helyben 8 even át gyakorolt működését, továbbá összeköttetéseit a legelőkelőbb gyári házakkal, bátorkodik a t. cz. közönséghez azon kérést intézni, miszerint sziveskednék új vállalatát becses pártfogásával támogatni és előforduló szükség esetében üzletét nagybecsű látogatásával szerencséseltetni; mert nagy sulyt fektet a cég főkepe arra, hogy a közönség személyesen győződjék meg az iránt, miszerint nálá **dús választék és verse nyképes árak** állnak rendelkezésére.

Ismerve a helybeli piacz szükségletét, valamint az üzlésre vonatkozó irányt, biztosítja a cég, hogy ama kellemes helyzetben van, miszerint a nagyon tisztelt vevők követelményének

ugy minőségre, valamint jutányosságra

nézve minden tekintetben megfelelhet. — Jelszava:

Kevés haszon, nagy forgalom!

Kevés haszon, nagy forgalom!

Hirdetmény.

WEISZ DÁVID mágoesi közados csödtömögéhez tartozó, Mágocson a közados által bérben birt lakás- és bolthelyiségben lévő és a zárlati jegyzőkönyvben 1—59. és 61—66. tétel alatt felvett **157 frt 50 krra becsült butorok és házi felszerelések**, úgy a csöddeltárban 1—523. tétel alatt felvett **2351 frt 26 krra becsült egyes bolti árak és felszerelések**, továbbá Pécsett a pécsi kir. Törvénszéknel elhelyezett és a pótleltárban 1—67 tétel alatt felvett 545 frt 98 krra becsült **rövid-, szövött- és kézműáruk együttesen** a csödválasztmány határozata folytán zárt ajánlat utján **eladás alá kerülnek** a következő feltételek mellett:

- 1) A becsérték 10%-nak megfelelő és készpénzben leteendő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok a **tömeggondnoknál (Pécsett, Scitovszky-tér 9. szám, I. emelet) f. évi április hó 15-ik napjának déli 12 órájáig nyujtandók be.**
 - 2) A csödválasztmány fenntartja magának az ajánlatok el-, vagy el nem fogadása tekintetében a szabad elhatározást.
 - 3) Az eladás alá kerülő ingóságok az ajánlat elfogadása esetén azonnal átveendő és vételáruk a tömeggondnok kezére kifizetendő.
- A butorok és házi felszerelések Mágocson a közados lakásán bármikor, a többi árak pedig a tömeggondnoknál való előzetes jelentkezés után, közbejötté mellett meg szemlélhetők. — A zárlati jegyzőkönyv és csöddeltárak másolata a tömeggondnoknál (Scitovszky-tér 9. sz. I. emelet) bármikor megtekinthetők.

A csödválasztmány megbizásából:
Dr. Zöld Sándor,
Ugyvéd, mint tömeggondnok.

Hirdetések:

Husvétii ajándékul

Imakönyvek

dús választékban,

olcsó árakon

kaphatók

ENGEL LAJOS

könyv- ss papirkereskedésében

PÉCSETT, Király-utca.

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető házi szer meglopón gyors gyógyulást szerezett. A „Beteg barát” című kis traktus még bizonyítékokat is találunk arra nézve, hogy még hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadó-intézete Lipcsében ingyen megküldi.

A keméndi határban egy jó karban lévő egy Károlyi

vizimalom

kényelmes lakással, kerttel és réttel

Ötezer ötszáz forintért

szabad kézből eladó.

Tudakozódás Horvát Ivó ezimre Monyoródra, 27. sz. ulá, vagy Kátolyba; Diviják Sztauo ezimére intézendő. (3-1)

Üzletemet f. é. november 1-vel

saját házamba teszem át

(volt Wurster Rezsőné-féle ház Klimó- és Ferencziék-utca sarkán)

s a „Korona” helyiségeit egyben, elosztva kisebb boltokra, esetleg vendéglővel is kiadom.

Ilj. Rézbányay János.

A Ditz-féle malomban

a korcsma és korcsmai kerti helyiség,

mint kellemes üdülést nyújtó kirándulási hely

bérbe adandó.

Értekezhetni ugyanott.

„EQUITABLE” Egyesült Államokbeli életbiztosító-társaság NEW-YORKBAN.

Alapított: 1859-ben.

Biztosított tőke	1 88	végén 1 373 040 315	frt - kr.
Uj biztosítások	1888	-	384,838,887
Összes bevétel	1888	-	77 397,442
Vagydon	1888	-	237,671,908
A biztosítottaknak kifizetett	1868	-	29 711,142

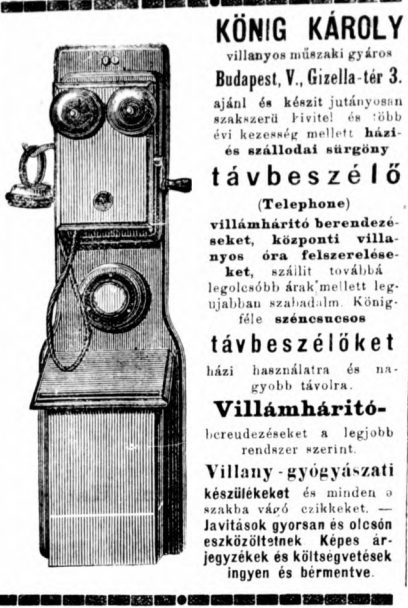
Az összes nyereség a biztosítottak javára fordították és a közönséges kötvényeknél már a második díjrészlet lefizetése alkalmával fizetett vissza, míg a fél- és a szabat Tontina terv szerint kötött biztosításoknál összegyűjtve a perodus végén szolgáltatják ki készpénzben.

Az „EQUITABLE” minden kötvénye 3 illetve 2 eztenő multán megtámadhatlanná válik, a mennyiben az esetre, ha a biztosítási-díj fizetések a kötvény értelmében megőrténtek, a biztosítottak követelményei egyáltalán nem utasíthatók vissza és a társaság azok kielégítésére feltétlenül kötelezve van. Ezen újítás által az „EQUITABLE” biztosított ügyfeleinek teljes megnyugtatót nyújt arra nézve, hogy halál-esetben, az elhalálozás bebizonyítása után, a biztosítási összeg az illetékesek kezéhez, minden körülmények között azonnal kifizetetik.

Hövelh tudósítással, ugyszintén prospectusokkal és ajánlati úrlapokkal készségesen szolgálnak a fő- és kerületi ügynököknek, nemkülönben az

„Equitable” Magyarországi aligazgatósága

Magyar leszámoló- és pénzváltó-bank
Budapest, V. Dorottya-utca 6 sz.

KÖNIG KÁROLY
villanyos műszaki gyáros
Budapest, V., Gizella-tér 3.
ajánl és készít jutányosan szakcszerű Pivitel és több évi kezesség mellett **házi- és szállodai sürgöny távbeszélő**
(Telephone)
villámhárító berendezéseket, központi villanyos óra felszereléseket, szállít, továbbá legolcsóbb árak mellett legújabb szabadalm. König-féle szénoszcsoos **távbeszélőket** házi használatra és nagyobb távokra.
Villámhárító-berendezéseket a legjobb rendszer szerint.
Villany-gyógyászati készülékeket és minden a szakba vágó cikkeket. — **Javítottok gyorsan és olcsón eszközöltetnek** Képes árjegyzékek és költsegvetések ingyen és bérmentve.

Alapítottatott 1857-ben.

Steinschneider Jakob

I. cs. és kir. szab. ágynemű-gyáros
ő cs. és kir. fensége Klotild főherczegnő udv. szállítója, számos kintintetések és szabadalmak tulajdonosa.

BUDAPEST,
Király-utca 79. sz., saját házában,
bátorkodik a tisztelt közönség figyelmébe ajánlani dúsau felszerelt raktárát az ág. nemű szakmába vágó összes cikkekből, mint közönséges, finom és legfinomabb paplanok, áztalmazások, pókröczök és takarók, tollak és pelyhek, vasbutorok, továbbá szőnyegek és függönyök, nemkülönben diván- és asztaltakarók stb.
A kintőn hírből álló

WELDLER ES BUDIE
fehérnemű és kelezge-gyár budapesti raktára.
Minden fajtajú fehérneműek, különösen pedig teljes kibazásitási felszerelések a legmértékesebb árakon. **Rajzok és árjegyzékek bérmentve és ingyen.**

Jó minőségű és csak kiváló

♦ f a j u ♦

valamint a legkedveltebb

virágmagvak
kaphatók

NOWOTARSKI A. és FIA
mű és kereskedő-kertészeti-ben

PÉCSETT.

Árjegyzék bérmentve.

KONYHAKERTI MAGVAK

PIACSEK KÁROLY
kőfaragómester

Pécsett. (budai) fő-utoza 1-ső sz.

Ajánlja nagy választékú

siremlék-raktárát

szan it, gránit, márvány és terménykőből és azok feliratait.

Elvállal bármilyen **építkezési munkát** és minden e szakba vágó tárgyak gyors és pontos elkészítését.

Arak a legjutányosabbak.

■ Vidéki megrendelések gyorsan és a legpontosabban eszközöltetnek. ■

Szabadalm.

TIRGRAM

egyedüli szer, melylyel a poloskák és petéi végképen kiirthatók. Kapható minden fűszeresnél, gyógytárban stb. Egy üveg ára 20, 40 és 60 kr.

Mindenütt kapható Tirgram por balhák, svábbogarak stb. teljes kiirtására, csakis dobozban 15 és 30 krért.

Főraktár Pécsett: **Lang H. fiánál** (főtér).

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemze a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénadtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénas csokélyebb jelenléte megőrzi a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénadtartalma a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénas tartalommal erősebb ásványvizek, mint a **selters-gleichenbergi** **tüdőforrás**ban, különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használható.

A **tüdőbeteg**ek klimatikus gyógyintézetében, különösen a **litzogattalban** **Görbersdorft**ban a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélynek Budapest: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Baranyás; Bécsben: Dr. Bamberger, Dr. Dussek,** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Trüsz-t, Fiume- és hazánkban a **KOLERA** megbedegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

egyszerintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

141

sz.

árv. 1890.

Árverési hirdetmény.

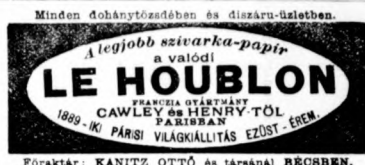
Baranyavármegye árvaszékeének folyó évi február hó 21-én 1960/II. szám alatt hozott határozata alapján ezennel közhírré tétetik, miként Szellő községben elhalt **Gyöngyös Miklós** hagyatékához tartozott s kiskoru Gyöngyös János, Péter és Mari tulajdonát képező a szellői 34. sz. tjkönyvben felvett 49. hlysz. sz. 32. számú ház 400 frt becserték s kikiáltási ár, — ugyanazon tjkönyvben felvett 1/2, kültelek, mely a vevők jelentkezéséhez és kívánatához képest megosztva 1/4 telekként is eladatik, 1769 frt becserték és kikiáltási ár, — ugy a hivatolt tjkönyvben felvett 1/2, 384. 428. hlysz. szőlők 306 frt becserték s kikiáltási ár mellett **folyó évi április hó 12-én d. e. 8 órakor Szellőn a községbíró házában** megtartandó **önkéntes árverés** eladatni fognak.

A részletes árverési feltételek a főszoigabírói hivatalban Pécsváradon a hivatalos órák alatt, valamint Szellő község bírájánál megtekinthető; itt csak megjegyeztetik: hogy a fent körülírt ingatlanok szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni, — hogy az árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt az ingatlanok becsertékének 10 százalékát, vagyis a háznál 40 frtot, a külteleknél 176 frt 90 krt, a szőlőknél 30 frt 60 krt készpénzben, vagy övsdékképes érték-papirokban, az árverés megkezdése előtt a hatósági kiküldött kezébe letenni s hogy vevők az ingatlanok vételárát három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árveréstől számított 30 nap, a másodikat 2 hónap, a harmadikat 3 hónap alatt, mégis minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalék kamatokkal együtt, tartoznak megfizetni.

Pécsváradon, 1890. márczius 27-én.

Seh Károly,

főszoigabíró.

Förakár: KANITZ OTTÓ és társai BÉCSBEN.

2598.

tk. 1890. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szautter Gusztáv utóajánlata folytán dr. Nick Aljos végrehajtatónak Borbás Janos végrehajttá szenedvő elleni 12 frt tökéketelés és járuléki iránti végrehajttá ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Mislényben fekvő a mislényi 56. sz. tjkvben felvett A. I. 1/2 teleknek Borbás Janost illettő 1/4 részre 347 frt becsárban, a 61. h. sz. sz. 56. sz. ház, udvar és kertnek, 84. h. sz. sz. sz. sztrüskertnek Borbás Janost illettő 1/4 részre 75 frt becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi április hó 11-én délelötti 10 órakor Mislény község házában megtartandó nyilvános árverésben a megallapított kikiáltási aron alól is, de a tett magasabb ajánlati összegben felül, vagyis az I. 1/2 teleknek Borbás Janost illettő 1/4 részre 93 frt 50 kiban és a 61. hsz. sz. 56. sz. ház, udvar és kertnek, 84 h. sz. sz. sztrüskertnek Borbás Janost illettő 1/4 részre 38 frt 50 kron felül eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 34 frt 70 krt és 7 frt 50 krt készpénzben, avagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-aban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-aban kijelölt övadekképes érték-papirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt atszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál. Pécsen, 1890. évi február hó 17 ik napján.

Lukrits István

kir. törvénzi bíró.

A legbiztosabb és leghatasosabb has-hajtó szer a

FERENCZ JÓZSEF

keserűviz,

mint ezt a következő orvosi bizonyítványok tanúsítják:

„Kis adagban hatásos, nem kellemetlen ízű.“

Dr. Korányi tanár, Budapest.

„Kórodámon a legkedveltebb has-hajtó víz.“

Dr. Kézmárszky tanár, Budapest.

„Hatasosabb, mint a többi budai vizek“

Dr. Gebhardt tanár, Budapest.

Szétküldés 1890-ik évben 1 millió

palaczk!

Kitüntelve 10 arany- és érdem-éremmel.

Kapható mindenütt.

Szétküldési Igazgatóság Budapest.

Első es. és k. oszt. magy. kiz. szab.

Paçade-festékgyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 120, saját házában.

Aranyérmekkel kitüntetve.

Szállítója a főhercegi és hercegi gazdaságoknak, cs. és kir. katonai kezelőségeknek, vallományi vasutaknak, ipartelepeknek, bányák- és hamoroknak, építészeti vállalkozók és építészeknek, valamint sok gyárrs és birtokosnak.

Ezen Façade-festékek 1860 óta vannak a kereskedelemben és elő-zeretettel használtak bármennyi épületek színezésére s különösen paloták, villák, templomok, iskolák, nyilvános épületeknél, valamint a belső lakhelyeknél stb.

Ezen festékek 36 különféle mintában, kilója 1) krtól feljebb, messzszel feloldható porforma állapotban szállítatnak és a színek tisztaságát illetőleg egyenlők az olajfestéssel.

Mintakártya és használati utasítás kivanatra ingyen és bérmentve küldetik.

FIGYELMEZTETÉS! Mintakártyám a festékek és számaimat illetőleg teljesen utánoztatnak, ezért kérem az én czágem és czímemre különösen

figyelni.

Első magyar általános biztosító társaság Budapestben.

I. TŰZ-, SZÁLLITMÁNY- ÉS JÉGBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.

Harmadikévi évi zárterám 1889. január 1-től december 31-ig.

BÉVÉTELEK

VAGYON

Mértékszámja 1889. december 31-én.

I. Tűzbiztosítás		II. Szállítmánybiztosítás		III. Jégbiztosítás		IV. Egyéb bevételek		V. Egyéb bevételek	
forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
161083847		171744386		432292132		251270864		156974	
10124120		432292132		171744386		9658799		36776481	
3414604		171744386		11255412		2290876		6072792	
12921145		432292132		995457		955293		4819273	
4888631		171744386		1979736		2290876		6583413	
3390280		432292132		1087912		955293		158329730	
4030119		171744386		3925837		1313354		158349730	
171744386		432292132		1762664		13589623		120409091	
161083847		171744386		30462742		9955293		947070911	
10124120		432292132		108620682		13589623			
3414604		171744386		23961764		1313354			
12921145		432292132		108620682		13589623			
4888631		171744386		340789		158329730			
3390280		432292132		162510888		158329730			
4030119		171744386		45879716		158329730			
171744386		432292132		6583413		120409091			

II. ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.

Huszonehétikévi zárterámja 1889. január 1-től december 31-ig.

BÉVÉTELEK

VAGYON

Mértékszámja 1889. december 31-én.

BÉVÉTELEK		VAGYON		BÉVÉTELEK		VAGYON	
forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
11150919		1341486810		2964100		1476197231	
1718456		1341486810		896000		1440689620	
70163102		2964100		2189050		22668534	
44878811		1341486810		1470840		40223707	
11402146		2964100		1139205		1363030	
1369150		1341486810		288968		128365	
1567187		2964100		214800		39130	
5061679		1341486810		53615625		128365	
4052305		2964100		1413000		39130	
8892891		1341486810		60		694508	
577528		2964100		1691314		29921214	
1160587		1341486810		20127272			
1644388		2964100		43002403			
15447282		1341486810		29942437			
1461932		2964100		168938297			
212791439		1341486810		168938297			
1446689620		2964100		168938297			
168938297		1341486810		168938297			

1889. évi nyeresémény 29921214

Budapest, 1889. december hó 31. én.

Harkányi Frigyes, Lévegy Henrik, Ormody Vilmos, Torjay Schosberger Zsigmond, Ullmann Karoly Pál, gróf Zichy Nándor.

Pecz Vilmos, élethiztosítási osztályfőnök, Jenev Lajos, aligazgató, mint a központi könyvvezetés főnöke, Kacszinszky János, élethiztosítási könyvvivő.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s alapszabályokban megállapított elvek szerinti készséggel és azok egész tisztelettel a fő- és segédkönyvekkel teljesen meggyőződésünk talánk.

Budapest, 1890. március hó 15-én.

Gróf Bathányi Géza, Jekelfalussy Lajos, Saszó Zsigmond, Sztányi Izidor.